

Poštna zgodovina na Slovenskem in v Srbiji

je v Muzeju pošte in telekomunikacij, TMS v Polhovem Gradcu, prikazana na mednarodni filatelistični razstavi v okviru dogodka »SRBIJA V SLOVENIJI 2026«, katerega pobudnik je Veleposlaništvo Republike Srbije v Republiki Slovenije. Poleg srbskega veleposlaništva v Ljubljani, so organizatorji te prireditve tudi: Muzej pošte in telekomunikacij, TMS, SFS - Savez filatelista Srbije, FZS - Filatelistična zveza Slovenije, PTT muzej Pošte Srbije in FD – Filatelistično društvo Lovro Košir Škofja Loka. Na razstavi, na kateri sodelujejo trije znani filatelisti iz Srbije in štirje iz Slovenije, so prikazani redko videni filatelistični eksponati srbskih kolegov: **Predrag C. Antić**: *Kneževina Srbije*, **Aleksandar Boričić**: *Avioni Kraljevine SHS i Jugoslavije* in **Vladimir Milić**: *Jugoslovenska inflacija 1989-1994*. Na slovenski strani pa: **Bojan Kranjc**: *Izklesanci*, **Bojan Bračič**: *Poštni žigi pošte Pettau-Ptuj 1818-1945 in Poštni žigi pošte Marburg-Maribor 1818-1945*, **Andro Alujevič**: *Slovenski priložnostni poštni žigi, 2023-2025* ter **Janez Cerkvenik**: *Škofja Loka na odtisih poštnih žigov*. Vsaka od navedenih zbirk obravnava določeno obdobje zgodovine pošte in predstavlja neprecenljiv pisni in slikovni dokument za obe danes samostojni državi Slovenijo in Srbijo, ki sta bili povezani v Kraljevini SHS, Kraljevini Jugoslaviji in še ne tako dolgo nazaj v SFR Jugoslaviji. Še pomembnejše pa je poudariti, da so takšne filatelistične zbirke na tovrstnih mednarodnih filatelističnih razstavah dostopne tudi širši javnosti. Šele takrat imamo priložnost videti, kako je bila organizirana poštna dejavnost nekoč, ko še ni bilo poštnih znamk, ko še ni bilo poštnih uradov in so pisna sporočila prenašali najprej sli, konjeniki, poštni kočije, v 19. stoletju pa tudi že poštni vagoni na železnicah in v 20. stoletju zračnimi baloni (cepelini) in letala. Vsaka od prikazanih zbirk prikazuje del te poštno zgodovine. Že iz naslovov eksponatov se vidi, kako so potovale poštno pošiljke, najprej opremljene le s poštnimi žigi, po letu 1850 pa že tudi na Kranjskem pisma s poštnimi znamkami, po letu 1870 z dopisnicami, razglednicami, skratka 19. stoletje je bil čas največjega razcveta poštno dejavnosti, ki sta ga oplemenitila razvoj železniškega omrežja in približno 50 let kasneje še zračni promet. Impresivni sta zbirki srbskih filatelistov, Predraga Antića, Kneževina i Kraljevina Srbije, ki je najpopolnejša zbirka o poštni zgodovini Srbije iz 19. in 20. stoletja, ter zbirka Aleksandra Borčića, Avioni Kraljevine SHS in Jugoslavije, ki je zbral redko videno in hkrati obsežno gradivo o pionirjih letalstva na Balkanu, do leta 1945.

Gregor Cerkvenik, Filatelistično društvo Lovro Košir Škofja Loka (št. 126)